

Łódzki Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi PRZESTRZEGA przed stosowaniem środków ochrony roślin zawierających substancję czynną: fosforek glinu.

W ostatnim czasie media donoszą o silnym zatruciu dzieci oraz dorosłych gazem: fosforowodór. W niektórych przypadkach skończyło się to śmiercią!!! Przypadki zatrucia odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim, lubelskim, wielkopolskim i łódzkim.

Preparaty zawierające w swoim składzie fosforek glinu w obecności wilgoci atmosferycznej uwalniają toksyczny gaz – fosforowodór, stwarzając ogromne niebezpieczeństwo dla człowieka. Dawka 500-700 mg/m³ fosforowodoru może spowodować już w ciągu 30 minut zgon! Popularne preparaty w jednej pastylce o wadze 0,6 g wydzielają 200 mg fosforowodoru. Objawami zatrucia są między innymi uczucie ucisku w klatce piersiowej, nudności, bóle i zawroty głowy oraz omdlenia. W przypadku podejrzenia zatrucia należy jak najszybciej skontaktować się z lekarzem i poinformować o zaistniałej sytuacji (pokazać etykietę stosowanego środka). Ponadto fosforowodór jest gazem łatwopalnym i bardzo toksycznym dla zwierząt domowych i dzikich. Toksykolog lek. Eryk Matuszkiewicz wyjaśnia:

„Wdychanie fosforowodoru powoduje, że nawet jeżeli mamy w powietrzu wystarczającą ilość tlenu, nasze komórki nie są w stanie z niego skorzystać i dochodzi do niedotlenienia. Ponieważ jest to zatrucie drogą wziewną, a powierzchnia dróg oddechowych jest bardzo duża, to toksyna bardzo szybko przenika z pęcherzyków płucnych do krążenia, a stąd do każdej komórki ciała. I tam dochodzi do tragedii. Zgon następuje w ciągu 12 godzin, najdalej doby.”

Substancja czynna: fosforek glinu ma zastosowanie w środkach ochrony roślin o działaniu owadobójczym oraz gryzoniobójczym wykorzystywanych do fumigacji/dezynsekcji. Są to środki przeznaczone do stosowania WYŁĄCZNIE przez użytkowników profesjonalnych, którzy ukończyli szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin metodą fumigacji. Zabiegami fumigacji/dezynsekcji zajmują się między innymi wyspecjalizowane podmioty branży DDD, którzy posiadają profesjonalny sprzęt oraz wykwalifikowane osoby. W miejscu wykonywania zabiegu metodą fumigacji przy użyciu środków ochrony roślin zawierających fosforek glinu na wszystkich drzwiach wejściowych umieszcza się napisy ostrzegawcze: "NIEBEZPIECZEŃSTWO", "TRUJĄCY GAZ", "WSTĘP WZBRONIONY". Po zakończonym zabiegu obowiązkowym jest wietrzenie obiektu do momentu, w którym stężenie fosforowodoru w powietrzu spadnie poniżej wartości 0,01 ppm.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju wsi opublikowało handlowe nazwy preparatów zawierających w swoim składzie substancję czynną fosforek glinu:

Quickphos Tablets 56 GE, Quickphos Pellets 56 GE, Quickphos Bags, Quphos Pellets 56 GE, Phostoxin Tablet, Phostoxin Bag, Phostoxin Tablet, Morta, Masterphos Tabletki 56 GE, Masterphos Peletki 56 GE, Greenphos Tablets, Greenphos Pellets 56 GE, Greenphos Pellets Professional 99 GE, Greenphos, Greenphos Pellets Expert 100 GE, Greenphos Pellets Professional 99,3 GE, Greenphos Pellets Professional 99,2 GE, Greenphos Pellets Professional 99,1 GE, APS, APS Peletki, APS Tabletki, Delicia Gastoxin, Sobieski 56T, Sobieski 56P, Fumiphos.

Co ważne! Fosforek glinu może znajdować się także w preparatach, które nie znajdują się już w sprzedaży. Ponadto na rynku znajdują się też preparaty, które nie są zarejestrowane jako środki ochrony roślin, tylko są preparatami biobójczymi z substancją czynną fosforek glinu.

Każdy kto nabył fumigant (a nie ma możliwości zastosowania go, gdyż nie posiada szkolenia w zakresie fumigacji), a posiada opakowanie oryginalnie zamknięte lub nie w pełni zużyte - ze względów bezpieczeństwa - powinien oddać preparat do utylizacji w punktach uprawnionych do zbiórki odpadów niebezpiecznych.

Zabrania się unieszkodliwiania ww. preparatów poprzez wrzucanie ich do pojemników na odpady komunalne.

W sprawie wypowiedział się Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa Pan Andrzej Chodkowski:

„Apelujemy, w szczególności do dystrybutorów i użytkowników środków ochrony roślin, aby przy sprzedaży i zakupie środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych, w szczególności fumigantów zawierających fosforek glinu, przestrzegali przepisów prawa, w tym obowiązków posiadania ukończenia szkolenia z zakresu środków ochrony roślin oraz stosowania środków ściśle z etykietą. Nierespektowanie powyższych zasad może być bardzo niebezpieczne w skutkach.”

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, sprzedawcy środków ochrony roślin są zobowiązani do weryfikowania uprawnień do nabycia środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych.

Użytkownicy środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych, muszą posiadać szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin, tzw. szkolenie chemiczne/ z doradztwa dot. środków ochrony roślin/ integrowanej produkcji roślin. Szkolenie powinno być potwierdzone zaświadczeniem o jego ukończeniu. Należy pamiętać, że szkolenie jest ważne 5 lat od daty jego ukończenia. Jednakże, do zastosowania fumigantu jedno z powyższych szkoleń jest niewystarczające. Ponownie należy podkreślić, że do użycia fumigantu należy ukończyć szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin metodą fumigacji.

Pamiętaj! Stosując środki ochrony roślin należy przede wszystkim w pierwszej kolejności zapoznać się z instrukcją stosowania/etykietą i postępować zgodnie z jej zapisami. Bezpieczeństwo jest najważniejsze.

Źródła:

www.farmer.pl

www.naukawpolsce.pl

www.politykazdrowotna.com

www.gov.pl

Sporządziły: Małgorzata Mazur - specjalista, Malwina Kwiatkowska – referent
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi ODDZIAŁ w SIERADZU,
ul. P.O.W. 29, 98-200 Sieradz, tel. (043) 822-41-45, 517-028-220, godz. pracy: 7:30-15:30

Siedziba główna: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi, ul. Siewna 13A, 94-250 Łódź, tel. 42 633-99-72, adres e-mail: wi-lodz@piorin.gov.pl
godz. pracy: pon. 7:30-18:00, od wtorku do piątku 7:30-15:30